

לְדַבְּרָא לַיהוָה. מתוך אהבתו אותם המקל בידו תמיד לייסר את המתנהגים שלא כראוי ולהנהיגם **וְאֵת עֲשׂוֹ שְׁנֵאתַי, בְּגִין כִּף סְלִיקִית מִנִּיהָ שְׂרַבִּיטָא, סְלִיקִת מִנִּיהָ תּוֹכַחְתָּא** ולפי שאת עשו אני שונא לכן סילקתי ממנו את מקל היסורים ואת התוכחת, **בְּגִין דְּלֹא אֶתֵּן לַיהוָה בִּי חוֹלְקָא, רְחִיקָא דְנַפְשָׁאֵי הוּא** כדי שלא אתן לו חלק בקדושתי הואיל והוא מרוחק מנפשי. **אֲכַל אֶתְוֹן, אֶהְבֵּתִי אֶתְכֶם וְדָאֵי.** ובגין כִּף אַבְל אַתְכֶם אֲנִי וְדָאֵי אוֹהֵב וְרוֹצֵה בְּטוֹבְתְכֶם וּלְכֹן מוֹסֵר יְהוָה בְּנֵי אֵל תְּמָאִים וְאֵל תְּקוּזִין בְּתוֹכְחָתוֹ. מֵאֵי וְאֵל תְּקוּזִין מֵהוּ וְאֵל תְּקוּזִין. לֹא תְּקוּצוֹן בִּיהָ אַל תְּרֹאוּ אֶת הַתּוֹכַחַת כְּקוּצִים, כְּמֵאֵן דְּעֶרְק מְגוֹ גּוֹבִין, דְּאֵינוֹן מִיְלִין כְּגוֹבִין לְגַבִּיהָ בְּגֵרְמִיהָ וְאֵל תְּהִיו כְּמוֹ אָדָם שְׁבוּרַח מֵהַקּוּצִים שֶׁהַתּוֹכַחַת תְּהִיָּה לְכֶם כְּאֵילוֹ קוּצִים הַנְּתַחֲבִים לְכֶם בְּגוֹף.

המלכות מתעוררת בדיניה והשלוחים יוצאים לייסר את בני האדם שיחזרו בתשובה

תָּא חַזִּי, בְּשַׁעְתָּא דְאַתְעֵר צֶדֶק בְּדִינוֹי בא וראה בשעה שהמלכות הנקראת צדק מתעוררת בדיניה מחמת העוונות. **כְּמָה סְטְרֵי טְהִירִין, מְתַעֲרִין מִיְמִינָא וּמִשְׁמַאלָא** כמה מיני מלאכים המאירים מכח הדין מתעוררים מימין מלאכי קודש ומשמאל מלאכי חבלה, **כְּמָה שְׂרַבִּיטִין נְפְקִין כְּמָה שְׂרַבִּיטִים יוֹצֵאִים לְהַכּוֹת לְרַשָּׁעִים, מְנַהֲזִין שְׂרַבִּיטֵי יֵשׁוּעָא** מהם שרביטי אש ששורשם בבניה ששם שורש אש הדין, **שְׂרַבִּיטֵי גּוֹמְרִין** מהם שרביטי גחלים

הלימוד היומי

ששורשם בגבורה דז"א ששם הדין הוא חזק יותר, שְׂרָבִיטִי שְׁלֹהֹבָא וממם שרביטי שלהבת ששורשם במלכות שהיא מוציאה לפועל את הדין וככל ששורש השרביט למטה יותר כך הוא דין חזק יותר, כְּלָהוּ נִפְקִין וּמְתַעְרִין בְּעֶלְמָא, וְלִקְאֵן לְבַנֵּי נֶשָׂא כולם יוצאים ומתעוררים בעולם ומלקים לבני אדם לייסרם על עוונותיהם. תַּחֲוֹתֵיהוּ מִמֶּנּוּ אַחֲרַיִן מְאִירֵי טַפְסִין תחתם יש ממונים אחרים בעלי שלהבת גדולה יותר והם מהחיצונים, מִמֶּנּוּ דְאַרְבַּעִין חָסֵר חָדָה שהם ממונים על המלקויות שהם ארבעים חסר אחת. שְׂאֲטִין וְנַחֲתִין לְקָאֵן והם משוטטים ויורדים ומלקים את החייב מלקות וְסִלְקִין וְנִטְלִין רְשׁוּתָא, עֵיילִין (דף קט"ו ע"א) בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא ואם רואים שלא חזר בתשובה עולים שוב למעלה ונוטלים רשות להלקותו עוד ונכנסים לשאוב עוד כח דין מנקב התהום הגדול מְצַבְעִין טַפְסִין וְנוֹרָא דְדָלִיק אַתְחַבֵּר בְּהוּ וצובעים עצמם בשלהבת אש הדין והאש הדולקת מתחברת בהם להוסיף להם כח הדין, נִפְקִי גּוּמְרִין וְשְׂאֲטִין וְנַחֲתִין יורדים גחלי אש ומשוטטין ויורדים לדון לרשעים, וְאֶשְׁתַּכְּחוּ לְקַבְּלֵיהוּן דְּבַנֵּי נֶשָׂא ומזדמנים כנגד בני אדם הרשעים להענישם. וְהֵינּוּ דְכִתִּיב וזה שכתוב, וְיִסְפְּתִי לְיִסְרָה אֶתְכֶם אֶתֶן לְמֵאֲרִיהוּן דְּדִינָא, תּוֹסַפֶּת עַל דִּינָא דְלַחֲוֹן ויספתי היינו שאוסיף עוד כח דין על הדין שכבר יש בהם למייסרים אתכם כדי שייסרו אתכם עוד.

לא אוסיף ליתן כח לבעלי הדין לכלות את העולם

כְּמָה דַּאתְּ אֵמַר כמו שנאמר (בראשית ח) **לֹא אוֹסִיף לְקַלֵּל עוֹד**
אֶת הָאָדָמָה בְּעִבּוֹר הָאָדָם. מֵאִי לֹא אוֹסִיף מהו ולא
 אוסיף היה צריך לומר ולא אקלל. **לֹא אֶתֶן תּוֹסֶפֶת לְמֵאֲרֵי דִינָא**
לְשִׁיעָאָה עֲלֵמָא אלא פירושו שלא אוסיף ליתן עוד כח לבעלי הדין לכלות את
 העולם, **אֲלֵא תּוֹסֶפֶת בְּגוּוֹנָא דִּיכִיל עֲלֵמָא לְמִסְבַּל** אלא
 תוספת רק באופן שהוא יכול לסבול ולא לכלות. **וְעַל דָּא וַיִּסְפְּתִי, אֶתֶן**
תּוֹסֶפֶת וַדָּאִי אבל רק כפי מה שהעולם יכול לקבל.

מקשה, מדוע יש תוספת שבע על חטאתיכם

תּוֹסֶפֶת אֲמַאי ולמה אתן תוספת זו. **בְּגִין לְיִסְרָה אֶתְכֶם שְׁבַע**
עַל חַטָּאתֵיכֶם. ויש לשאול למה אמר שיוסיף **שְׁבַע, וְהָא**
קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִי גְבִי הַהוּא דִּילְיָה לָּא יְכִיל עֲלֵמָא
לְמִסְבַּל אֲפִילוּ רְגַעָא חֲדָא והרי אילו היה הקב"ה גובה מהחוטאים
 ומייסרם רק כפי מעשיהם לבד בלי להוסיף כלום לא יכול היה העולם לסבול אפילו רגע
 אחד, **חֲדָא הוּא דְכִתִּיב** כמו שכתוב, (תהלים קל) **אִם עֲוֹנוֹת**
תִּשְׁמֹר יְהוָה יְהוּה מִי יַעֲמֹד, וְאֶתְּ אֲמַרְתָּ שְׁבַע עַל
חַטָּאתֵיכֶם ואתה אומר שלא רק שיגבה כל העוון אלא גם יוסיף לגבות שבע על

החטאים.

שבע היא המלכות המוסיפה את החומש

אֶלָּא מָה תִּלְמוּד לֹאמַר שֶׁבַע אלא מה בא ללמדנו באומרו שבע.
אֶלָּא הָא שֶׁבַע לְקַבְּלֵיכּוּ בא לומר שאע"פ שיספתי לייסרה
 אתכם אבל שבע היא העומדת לנגדכם להוסיף לייסר אתכם. **וַיִּמְאֵי אֵיהִי** ומזה היא
 שבע. **דָּא שְׁמִיטָה, דְּאֵיהִי שֶׁבַע, דְּאֶקְרִי שֶׁבַע** היא המלכות שהיא
 בחינת שמיטה שנת השבע ונקראת שבע הואיל והיא הספירה השביעית, **כְּמָה דְּאָתָּא**
אָמַר כמו שכתוב, (דברים טו) **מִקֵּץ שֶׁבַע שָׁנִים תַּעֲשֶׂה שְׁמִיטָה.**
וְעַל דָּא ועל כן נאמר **שֶׁבַע עַל חַטָּאתֵיכֶם** להורות ששבע שהיא המלכות
 היא המוסיפה את העונש ולא כדי לכולות אתכם אלא לכפר עליכם.

המלכות נקראת שבע לעשות דינים במי שאינו שומר שמיטה

וְאֶקְרִי שֶׁבַע, וְאֶקְרִי בַת שֶׁבַע. והמלכות נקראת לפעמים שבע
 ולפעמים בת שבע **מָה בֵּין הָאֵי לְהָאֵי.** ומזה בין זה לזה כלומר
 למה נקראת פעמים שבע ופעמים בת שבע **אֶלָּא שֶׁבַע בְּלַחֲדָהּ,**
לְמַעַבְדַּ שְׁמִטָּה, וְלְמַעַבְדַּ דִּינִין, לְאַפְקָא חִירוֹ דְּכֻלָּא בָּהּ
 אלא שבע לבד היא נקראת כאשר היא שולטת לבדה לעשות שמיטה ולעשות דינים במי
 שאינו שומר שמיטה, ולהוציא לחירות את העבדים כל הדברים האלה הם בה.